

Sancti Bernardi Capitulum 3^m

De sententia excommunicationis.

Tanq̄ peccata semp̄ caueas anathema
 Nam grauis est pena. q̄uis sit pro medicina
 Nec patitur damna. qui maius fert anathema
 Nec non eligitur: non eligit. et prohibetur
 Ecclesie porta. cōmunio. et sacramenta
 Traditus est sathane. p̄cibus caret ecclesieq̄
 Ac sibi legitimus p̄hibetur quilibet actus
 Nunq̄ participes his quos anathema coerces
 Qualicūq̄ modo. nisi casu iure remisso
 Nam secus est iure restrictus clauē minore
 Que solum repellit a sacris percipiendis
 Casus excepti. sup̄ hoc sunt iure reperti
 Coniunx̄ et nati famuli qui debita querunt
 Ignorans super his. et dicens vtile verbum
 Et qui vitare nequit hos vrgente necesse
 Participant iure strictis anathemate iure
 Sunt interdicta suspensio nempe cauenda
 Quāuis sint pene leuiorē sunt metuende

¶ Nec est. xiiij. pars huius capituli. in qua tractat autor de senten-
 tia excommunicationis. et de malis que ad eam sequuntur. Item dicit de ca-
 sibus in quibus potest participare cum excommunicatis dicens. q̄ excommuni-
 catio cauenda et fugienda est tanq̄ p̄ctm̄. cuz etiam nō inferat nisi p̄pter
 peccatū mortale. que tñ censet medicinalis. q̄ sanat cōtumacē et rebellē
 et facit eum obediētem. vt habet in. c. medicinalis. de sen. ex. in vi. Est
 etiam grauior pena quā possit ecclesia infligere: qm̄ cōparat morti ciuis
 li. vt notat Innocentius in. c. cum cōtingat. de offi. dele. Item excoica-
 tus ab actu legitimo p̄hibetur. vt in. c. decreuim⁹. de sen. ex. li. vi. Ideo
 non eligitur nec eligitur ad dignitatē. Est etiam extra ecclesiam et non h̄z sa-
 cramentoz cōmunionē. sed est in potestate dyaboli. et ecclesie orationes
 non participat. imo caret p̄ticipatione fidelū. cū nullus debeat sibi p̄ticipare:
 nisi in casibus in iure expressis. vt p̄z in. c. cū volūtate. et in. c. cuz il-
 loz. de sen. excom. in antiquis. Casus autē sunt isti. scz rōne cōiugij vt
 or p̄ticipat. ratione vite et doctrine filij et filie. ratione obsequij famuli. et
 vtilia docēs pro salute et liberatione a vinculo excommunicationis. Et qui co-
 gitur occasione necessitatis cōuersari cum excommunicatis. sicut in nauē
 et in mari. Item qui ignorat aliquē excommunicatū excusatur. Ultra autē
 hanc excommunicationis penā sunt alie due que cōueniunt cum excommunicatione
 et ei in aliquibus p̄ticipant. scz sententia interdicti. et sententia suspēsiōis
 Procedit em̄ oēs a potestate clauū. scz d̄nter: qz sūta excoicationis nunq̄

c ij.